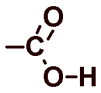
Karboksüülhapped

Karboksüülrühm on karboksüülhappe funktsionaalne rühm,

mille olemasolu molekulis tähistatakse liitega ?***hape***. Liitele eelneb tüviühendi nimetus, mille saamiseks loendatakse põhiahela süsiniku aatomid alates karboksüülrühma süsinikust. Seega on karboksüülhapete

$$H\text{-}COOH,\ CH_3\text{-}COOH \text{ ja } CH_3\text{-}CH_2\text{-}CH_2\text{-}COOH$$

nimetused metaanhape, etaanhape ja butaanhape. Etaanhappe korral on tänaseni kasutusel ajalooline nimetus äädikhape.

Karboksüülhapete anioonide ja soolade nimetamisel asendatakse liide -hape liitega ?***aat***. Nii on etaanhappe anioon etanaat ning etaanhappe naatriumi sool naatriumetanaat. Etaanhappe ja etanaatanioon struktuuri mudelite võrdlemisel selgub, et prootoni dissotsiatsioon happe molekulist ei muuda oluliselt molekuli ruumilist ehitust. Etaanhappe soolade nimetamiseks kasutatakse sageli ajaloolist nimetust atsetaat, mis tuleneb ladinakeelsest sõnast *ac?tum* (äädikas).

Õppematerjalid on valminud Eesti Teadusagentuuri programm TeaMe raames ning rahastatud Euroopa Sotsiaalfondist. TeaMe on teadust ja tehnoloogiat populariseeriv programm, mille üheks eesmärgiks on uute loodus-, täppis- ja tehnikateaduste valdkonna õppematerjalide väljatöötamine üldhariduskoolile. Lisainfo: www.etag.ee/teame

Eesti Teadusagentuur Estonian Research Council
TeaMe
Euroopa Liit Euroopa Sotsiaalfond
Eesti tuleviku heaks
CC BY SA